

Ouder,
je bent het en blijft het!

Sectornota
voor
Begeleidings
tehuizen

Onderwijs en ouderbetrokkenheid:
aanzet tot praktijk voor scholen,
brugfiguren, CLB en gezinsbetrokken
welzijnsdiensten

Sectornota
voor
Dagcentra

Sectornota
voor Thuis-
begeleiding

Sectornota
voor
Pleegzorg

Ouder, je bent het en blijft het!

**Wilt u partner zijn,
om binnen uw werking onze doelstelling te helpen realiseren?**

Wij stellen een boodschap voor om mee te nemen naar uw werking.

De Zuidpoort is een vereniging waar armen het woord nemen. Binnen dit kader komen ouders samen in een werkgroep onderwijs. Zij delen hun ervaringen over communicatie met de school van hun kinderen, over verwachtingen rond het opgroeien van hun kinderen, hun eigen positie als ouders, en het reilen en zeilen in de onderwijswereld.

Aan deze groep nemen ook een aantal ouders deel waarvan de kinderen niet (meer) thuis opgroeien. Het gaat om kinderen die in een pleeggezin, home, MPI of internaat opgroeien, of kinderen die bij de andere ouder of een familielid verblijven. Het valt op dat deze ouders zich met betrekking tot de opvoeding van hun kinderen, naar de zijlijn verdrongen voelen. Dit was voor ons voldoende reden om hieraan een apart project te wijden.

Dit project duurt nu reeds drie jaar. Er is al heel wat dialoog geweest met mensen uit verschillende deelsectoren van het onderwijs- en welzijnsveld. In 2007 organiseerden we een studiedag en in het voorjaar van 2008 drie ronde tafelgesprekken. Uw sector was hier ook bij betrokken.

Nu zijn we toe aan een afronding van het project. De ouders en iedereen die in een stuurgroep nauw met ons samenwerkten delen de grote bezorgdheid het werk niet verloren te laten gaan. We zoeken naar een verankering van dit project doorheen veranderingen in de concrete werking binnen de verschillende sectoren en in hun onderlinge samenwerking. Alle ouders moeten tot hun recht kunnen komen, ook in hun betrokkenheid op de onderwijsloopbaan van hun kind.

Daartoe heeft een collega van uw sector, die deelgenomen heeft aan de dialoog, de boodschappen van de ronde tafels kort samengevat in de bijgaande nota.

Het zou ons werkelijk genoeg doen, mocht u zich bezinnen over uw eigen werk in het licht van deze opmerkingen.

U maakt ons helemaal blij indien u dit thema heel concreet ter sprake brengt in uw team.

Wij stellen iedere terugmelding hierover heel erg op prijs.

Uw goede praktijkvoorbeelden zijn welkom maar eveneens bedenkingen over obstakels om de voorstellen in praktijk te brengen.

Tenslotte zouden wij graag weten wat wij met onze werkgroep nog meer kunnen doen om de wenselijke evolutie voor uw werking meer bereikbaar te maken.

Bij voorbaat dank, voor uw aandacht en alle respons!

De ouders en stuurgroep onderwijs van de Zuidpoort.

Begeleidingstehuizen

Stellingen - visie waar we achter staan

De vraag van de ouders op de ronde tafel is een bevestiging van de visie waar we in de voorziening achter staan:

- Ouders zijn de eerste opvoedingsverantwoordelijken t.a.v. hun kind/jongere.
- Ouders worden optimaal betrokken in de totale hulpverlening aan hun kind.
- School is een belangrijk onderdeel in de hulpverlening.
- Ouders worden dan ook optimaal betrokken inzake het schoolverloop van hun kind
Concretisering:
 - Schoolkeuze gebeurt in overleg met ouders.
 - Inschrijving op school gebeurt bij voorkeur samen met de ouder.
 - De briefwisseling wordt aan ouders bezorgd en wenselijk ook ondertekend.
 - Ouders worden uitgenodigd op oudercontacten.
 - Ouders worden de vrijdagavond op de hoogte gebracht van huiswerk dat in het weekend dient te gebeuren als de jongere/het kind naar huis gaat.
 - Ouders tekenen de rapporten indien mogelijk.
 - Ouders krijgen een kopie van de rapporten.
 - Bij problemen op school moet een jongere zelf zijn ouders op de hoogte brengen (vb. schorsing, spijbelen).
- Het is belangrijk om alert te blijven en de ouders voldoende in beeld te blijven houden naar de school toe.

-
- Belangrijk is dat de hulpverleners kennis nemen van de beleving van de ouder inzake contacten met de school. Ouders erkennen in het feit dat het voor hen niet altijd makkelijk is op oudercontacten te verschijnen (ouderrol - ouderpositie) en met hen bekijken hoe daarmee omgegaan wordt, is fundamenteel.
 - Stilstaan ook bij de mogelijkheden en beperktheden van het gezin.
 - We kiezen ervoor om met elke ouder individueel te overleggen 'hoe' hij/zij wil participeren aan het schoolgebeuren.
 - Het schoolthema is een onderdeel van verschillende hulpverleningsthema's. De dialoog aangaan rond hoe met het thema omgegaan wordt én door ouders én door hulpverleners is fundamenteel naar de aanpak van het kind/de jongere.

Discussiepunten - aandachtspunten

- De jongeren/kinderen verblijven in de voorziening. Automatisch betekent dit dat dagdagelijkse taken door ouders gedelegeerd worden aan de begeleiders.
- Begeleiders zijn in regel de eersten die aangesproken worden door leerkrachten. Het contactadres van de voorziening wordt immers doorgegeven bij inschrijving. Een nadeel hiervan is dat ouders voor leerkrachten veel minder op de voorgrond komen.
- Hierin ligt dan wel een aandachtspunt voor de voorziening. Namelijk erover waken dat ouders voldoende zichtbaar blijven voor het lerarenkorps.
- Voor ons is het interessant na te gaan op welke manier dit thans gebeurt en wat we hierin kunnen verbeteren.

Dagcentra

Stellingen waar we achter willen staan - goede ideeën

- Contacten met school steeds in samenspraak met ouders/jongere laten lopen.
- Ouders aanspreken op hun sterktes en verantwoordelijkheid.
- Er is een verschil tussen leermoeilijkheden en gedragsmoeilijkheden op school, dus ook verschil in aanpak, verschil in contactpersoon.
- Afwezige ouder bespreekbaar stellen.
- Benadrukken van het belang een goede communicatie te onderhouden tussen ouder en school, niet enkel communiceren bij problemen.

Knelpunten die bestaan en die we willen aanpakken

- Hulpverlening wordt te vaak gezien als aanspreekpunt zowel naar school als naar de ouder toe. Hierdoor vergroot de kans dat school en ouder niet meer rechsreeks communiceren.
- Zowel ouders als leerkrachten kennen onvoldoende elkaars leefwereld; dat zorgt voor misverstanden.
- Leerkrachten zijn niet zo makkelijk bereikbaar, hoewel ze goede aanspreekpunten kunnen zijn.

Aandachtspunten

- Opletten om als hulpverlener niet eenzijdig gebruikt te worden betreffende communicatie tussen school en ouders. Onze taak is eerder de communicatie te ondersteunen.
- De afwezige ouder bespreekbaar stellen binnen de gezinsbegeleiding.
- We hebben niet altijd vat op de betekenis van woorden. Inhouden van woorden zijn vaak verschillend voor ouder, leerkracht en hulpverlener. We gebruiken dezelfde woorden, maar ervaren andere betekenissen.

Pleegzorg

Stellingen waar we achter willen staan – goede ideeën

Volgende zaken zijn reeds operationeel.

De mate waarin is nog afhankelijk van de verscheidenheid in gezinnen, scholen, de historiek van de hulpverlening,...

- Bij de aanvang van een plaatsing willen we duidelijk en betrouwbaar zijn. We gaan na welke plaats de ouders verlangen ten opzichte van de schoolloopbaan van hun kind, en of deze verwachtingen haalbaar zijn. Dit doen we vanuit de idee dat een ouder geïnteresseerd is in de schoolloopbaan van zijn/haar kind.
- We gaan er van uit, daar waar realistisch, dat de inschrijving van zijn/haar kind op school gebeurt mét de ouder(s) en de pleegouder(s).
- In de samenwerking met de pleegouders en met de school proberen we zo betrouwbaar en concreet mogelijk te zijn: ontvangen van rapporten, uitnodigingen voor schoolfeestjes, oudercontacten,...
Concrete afspraken nemen we op in onze verslaggeving.[†]
De samenwerking zal worden bewaakt en bijgestuurd daar waar we ongenoegens, onduidelijkheden of conflicten voelen.
- Het schools functioneren van de kinderen wordt ook met de ouders besproken: schools functioneren is een evaluatiepunt binnen onze verslaggeving.
- Binnen onze verslaggeving noteren we ook het aantal contacten die er met de ouders zijn geweest, idem voor de contacten die er met de school waren.

[†] Als we spreken over verslaggeving hebben we het over de evolutieverslagen die we zesmaandelijks maken en bespreken met de plaatsende instantie, het natuurlijk gezin en het pleeggezin.

Knelpunten die bestaan en die we willen aanpakken

- Continuïteit in de contacten en de afspraken kan niet altijd voldoende gewaarborgd worden: de situatie van de ouder verandert dikwijls, soms zijn de ouders (tijdelijk) moeilijk te bereiken, er gebeurt een wissel in de begeleiding of bij de leerkrachten, er moet snel op de bal gespeeld worden,...
- Duidelijkheid blijven scheppen naar de scholen: wie wanneer betrokken moet worden, wie de betrokkenen zijn,... blijft complex. De school is een groot orgaan, met veel opdrachten en te weinig (?) middelen om zich 'aanklampend' op te stellen t.a.v. een individueel gezin.

Aandachtspunten

- Het kind zelf wil niet steeds dat de ouder nog (sterk) betrokken wordt op het schools functioneren (bijvoorbeeld schamen zich over de problematiek, de armoede,...).
- Elke begeleider, consulent, school, elk kind, natuurlijk gezin, pleeggezin is anders. Accenten kunnen verschillen.

Thuisbegeleiding

Stellingen waar we achter staan

- De achterliggende visie dat beide natuurlijke ouders belangrijk zijn voor een kind: we maken in de gezinsbegeleiding de afwezige ouder/ kind aanwezig via gesprek of methodiek.
- We spreken ouders aan op hun sterktes: ouders zijn actieve partners die we ondersteunen in hun vraag naar contact.
- De wijze van ondersteuning hangt af van het mandaat van de hulpverlener (welke vraag stellen de ouders), en binnen welk kader - en met welke opdracht - de hulp georganiseerd wordt.
- Tijd investeren in contacten tussen ouders en school is belangrijk en zinvol: overleg met scholen gebeurt met de ouders erbij. Als het gaat over jongeren is het belangrijk dat zij ook aanwezig zijn op gesprekken.
- Het is belangrijk om contacten tussen ouders en scholen te hebben vooraleer er problemen zijn, zodat de kans op positieve contacten verhoogt.
- Een goed juridisch kader rond deze problematiek zou veel duidelijkheid scheppen.

Knelpunten

- Leerkrachten zijn vaak het interessantste aanspreekpunt, maar zijn niet altijd makkelijk te contacteren.
- Binnen de veelheid van problemen in de gezinnen, krijgt de vraag naar contact met school rond het afwezig kind (in het gezin) niet altijd prioriteit van begeleider/verwijzer.
- Het mandaat binnen gezinsbegeleiding naar de afwezige ouder is beperkt: we kaderen dit naar deze ouder (als die een vraag stelt) en geven info welke diensten hem/haar kunnen helpen.
- Scholen/ hulpverleners gaan heel verschillend om met vragen naar contact, dit maakt het onvoorspelbaar en is niet altijd ondersteunend voor ouders en begeleiders.
- De ouder binnen de gezinsbegeleiding informeert niet altijd de andere ouder. De thuisbegeleider respecteert dit, maar kan het wel bespreekbaar maken (afwezige ouder/kind aanwezig maken).

Aandachtspunten

- Goed doorpraten met de ouders waarom een vraag naar contact met afwezig kind niet altijd prioriteit krijgt (spanningsveld tussen aanwezige problemen en beschikbare begeleidingstijd).
- De afwezige ouder/kind een plaats geven in het gezin waarin gewerkt wordt.

*Deze bundel werd aangeboden ter gelegenheid
van de Roppov-Dialogdag op 4/6/2010*

*De inhoud is volledig samengesteld door de ouders en de medewerkers
van de Zuidpoort en is slechts een deel uit de ruimere brochure
'Ouder, je bent het en je blijft het!' .*

*Met dank voor de inbreng van ervaringen en aandachtspunten.
Met dank ook aan vzw De Zuidpoort en Sabine Burgelman.*

*De volledige brochure **'Ouder, je bent het en je blijft het!'**,
en de DVD met getuigenissen is te verkrijgen via
De Zuidpoort:*

*www.dezuidpoortgent.be
info@dezuidpoortgent.be*

*Op hun website vind je ook de sectornota's en het
verslagboek van de afsluitende studiedag over
het project **'Ouder, je bent het en je blijft het!'**.
<http://www.dezuidpoortgent.be/onderwijs/>
(onder thema's)*

